metropool
regioamsterdam

Termijnagenda 2023

CONCEPT 28 november 2022

CONCEPT

Strawinskylaan 1779 (WTC, I-toren)
1077 XX Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**
Overzicht (kalender 2023) **3**
Overzicht (onderwerpen 2023) **4**

1. Inleiding **7**
1.1 Een nieuw begin 7
1.2 Doel en status 7

2. Het bestuurlijke gesprek in 2023 **9**
2.1 Het Bestuur 9
2.2 Platform Economie 13
2.3 Platform Ruimte 14
2.4 Platform Mobiliteit 15

3. Uitgelicht: P&C Cyclus in 2023

CONCEPT

Overzicht (kalender 2023)

In onderstaand overzicht is inzichtelijk gemaakt op welke formele momenten de raden en Staten en de Raadtafel bij de P&C-cylcus op basis van de Samenwerkingsafspraken in ieder geval betrokken worden. Het is goed mogelijk dat hier in de loop van het jaar nog momenten bijkomen, al dan niet op advies van de Raadtafel.

Q	M	*Onderwerp*	*behandeling*	raden & Staten	deelregio	AV	Raadtafel	bestuur
Q1	Mrt	Proces MRA Agenda 2024-2028	informatieverstrekking	X	X	X	X	X
Q2	Apr	Verantwoording 2022	meningsvorming / advies			X		
	Mei	Verantwoording 2022	vaststellen					X
	Mei	Voortgangsnota 2022	informatieverstrekking	X	X	X	X	X
	nntb	Deelregionale sessies*	informatieverstrekking	X	X		X	
Q3	Sept	Inhoud MRA Agenda 2024-2028**	input	X	X	X	X	X
Q4	nntb	Deelregionale sessies*	informatieverstrekking	X	X		X	
	Nov	Jaarplan 2024	meningsvorming / advies			X		
	Nov	Jaarplan 2024	vaststellen					X
	Nov	Termijnagenda 2024	informatieverstrekking	X	X	X	X	X

**in de meeste deelregio's van de MRA worden deelregionale sessies georganiseerd voor raads- en Statenleden. Ook MRA onderwerpen komen aan de orde met als doel te informeren en het gesprek aan te gaan. Daarbij wordt in afstemming met de organisatoren van de deelregionale sessies gekeken naar welke wensen er zijn voor wat betreft onderwerpen. Uiteraard wordt ook gekeken naar wat op dat moment actueel of urgent is.*

***komend jaar gaan we naar verwachting van start met het proces van de nieuwe MRA Agenda. Aan het begin worden alle deelnemers en hun raden en Staten geinformeerd in hoe het proces er uit gaat zien, en zal de MRA Raadtafel gevraagd worden om advies over dit proces. Daarna zullen de deelnemers en hun raden en Staten vroegtijdig worden betrokken in het proces bij het inhoudelijke gesprek. Naar verwachting zal die stap kunnen worden gezet vlak na de zomer van 2023.*

Voorlopig overzicht agendering 2023

Q	Onderwerp	MRA Ag.	Overleg
Q1	1e fase bedrijventerreinenstrategie (eerste set afspraken)	1.1, 1.2	PF ECO
	Strategische Agenda Toerisme (uitvoeringsafspraken)	2.6, 2.5	PF ECO
	Meerjarige afspraken over herstructurering / verduurzaming bedrijventerreinen (Projectbureau Herstructurering)	1.1, 1.2	PF ECO
	Onderwijs & Arbeidsmarkt	1.3	PF ECO
	Voorbereiding BO Leefomgeving voorjaar 2023	1 & 2 & 3	PF RUI
	Afstemming NOVEX verstedelijkingsstrategie / MRA, NOVEX Schiphol en NOVEX NZKG	1 & 2 & 3	PF RUI
	Planning bestuurlijke besluitvorming Rijk - Regio 2023	1 & 2 & 3	PF RUI
	Afst. regionale beleidsagenda's en bestuurlijke thema's	3.1, 3.2, 3.3	PF MOB
	Vertalen / implementeren MIRT afspraken	1 & 2 & 3	PF MOB
	Regionaal (duurzame) Mobiliteitsprogramma (RMP), MRA-electrisch, logistiek, Smart Mobility	3.1, 3.2, 3.3	PF MOB
	Vervoersarmoede	3.1, 3.2, 3.3	PF MOB
	Proces nieuwe MRA Agenda	0.1, 0.3, 0.5	BESTUUR
Q2	Samenwerking MRA - Board	0.3, 1.1	PF ECO
	Jaarplan 2024	0.5	PF ECO
	Uitvoeringsstrategie versie 1.0 (verstedelijkingsstrategie)	1 & 2 & 3	PF RUI
	Voortgang investeringsagenda	0.3, 1.1	PF ECO
	Jaarplan 2024 en financien	0.5	PF RUI
	Evaluatie governance mobiliteit	3	PF MOB
	Gebiedsplannen MTB	3	PF MOB
	Voorbereiding Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL)	1 & 2 & 3	PF MOB
	Rapportage Fiets	3.2	PF MOB
	Provinciale Puzzels (verstedelijkingsstrategie)	1 & 2 & 3	PF RUI
	Operationalisatie 3 thema's samenwerkingafspraken	1 & 2 & 3	BESTUUR
Q3	1e fase bedrijventerreinenstrategie	1.1, 1.2	PF ECO
	Terugkoppeling BO Leefomgeving en doorkijk BO MIRT	1 & 2 & 3	PF RUI
	Vertalen BOL afspraken	1 & 2 & 3	PF MOB
	Voortgang spoor & OV	3.1, 3.3	PF MOB
	Voorbereiding BO MIRT	1 & 2 & 3	PF MOB
	Voortgang verstedelijking	1 & 2 & 3	PF MOB
	Evaluatie samenwerkingafspraken / overgangsjaar	0.3, 0.5	BESTUUR
Q4	Terugkoppeling BO MIRT	1 & 2 & 3	PF RUI
	Uitvoeringsagenda NOVEX-MRA	1 & 2 & 3	PF RUI
	BO MIRT	1 & 2 & 3	PF MOB
	PM	*PM*	PF ECO
	PM	*PM*	BESTUUR

1. Inleiding

1.1 Een nieuw begin

Eind 2021 traden de nieuwe Samenwerkingsafspraken voor de Metropoolregio Amsterdam in werking. Een vernieuwing van de wijze waarop alle deelnemers met elkaar samenwerken in de Metropoolregio Amsterdam: nieuwe bestuurlijke gremia, een verstevigde MRA-directie en nieuwe afspraken over bijvoorbeeld de wijze waarop de gemeenteraden en Provinciale Staten zijn betrokken. Het jaar 2022 dient als overgangsjaar, een jaar waarin we gezamenlijk de Samenwerkingsafspraken zo goed mogelijk implementeren, en bekijken of deze werken zoals bedacht of aanpassing wenselijk is. Het jaar 2023 wordt het eerste jaar waarin ook echt alle voorgenomen documenten en activiteiten hun plek krijgen en zich logisch en op de juiste momenten tot elkaar verhouden.

1.2 Doel en status van de Termijnagenda

De Termijnagenda is een nieuw document uit de Samenwerkingsafspraken. In de Termijnagenda staat op welke momenten gedurende het komende jaar de raden en Staten betrokken worden, en wordt inzichtelijk gemaakt welke onderwerpen (met welke bespreekpunten) het komende jaar op de agenda's staan van de verschillende bestuurlijke overleggen. Op deze wijze kunnen raads- en Statenleden zelf ruim op tijd het eigen gesprek tussen bestuurders en volksvertegenwoordigers lokaal, provinciaal of deelregionaal agenderen. Het document is ter informatie. Het is een dynamisch document dat met enige regelmaat wordt geactualiseerd. Naarmate het jaar vordert wordt het zicht op agendering steeds beter en kan de Termijnagenda worden aangevuld.

De MRA Raadtafel wordt om advies gevraagd of de vorm en opzet van de Termijnagenda voldoet aan de behoefte (en de verwachtingen), en of dat deze nog verder kan worden verbeterd. Dit gevraagd advies aan de Raadtafel zal jaarlijks plaatsvinden.

CONCEPT

2. Het bestuurlijke gesprek in 2023

In dit hoofdstuk zal van de vier inhoudelijke bestuurlijke gremia (het Bestuur en de drie Platforms) inzichtelijk worden gemaakt welke onderwerpen het komende jaar belangrijk worden, wat daarbij de bespreekpunten zijn, en welke onderwerpen in welk kwartaal aan de orde zullen komen.

2.1 Het Bestuur

Het Bestuur komt op 4 november bijeen voor een heisessie, alwaar zij gaan bepalen hoe zij als Bestuur het verschil willen gaan maken voor de Regionale Samenwerking. Daar kunnen onderwerpen uit voortkomen die het komende jaar belangrijk worden op de agenda van het Bestuur. Ten tijde van het schrijven van deze Termijnagenda is de heisessie nog niet geweest, en zijn de uitkomsten nog niet bekend. De punten die hieronder zijn genoemd worden dus op korte termijn aangevuld.

Lobby en Publica Affairs – het Bestuur heeft een grote en actieve rol op het gebied van lobby en public affairs, altijd in afstemming met de Platforms. Zowel richting Den Haag als Europa, maar ook intern richting de deelnemers en partners van bedrijfsleven, kennisinstellingen en maatschappelijke instellingen.

Voorbeelden van onderwerpen die hierbij aan de orde komen in 2023:

- De transitie naar een duurzame economie, en daarbij Waterstof in het bijzonder
- Onderwijs & Arbeidsmarkt
- Grootschalige investeringen die nodig zijn op het gebied van infrastructuur en woningbouw

Operationalisatie van de drie thema's – in de samenwerkingsafspraken zijn drie thema's opgenomen die als doel hebben om focus te geven aan het bestuurlijk gesprek, het maken van integrale afwegingen te bevorderen en de externe profilering te versterken. Het komende jaar gebruiken we om de drie thema's goed te operationaliseren. Ook in relatie tot de werkzaamheden van aanpalende organisaties (zoals de ROM en de Amsterdam Economic Board). Dit is tevens een bouwsteen voor de nieuw op te stellen MRA Agenda voor 2025 – 2028 (zie punt hieronder)

Voorbeelden van bespreekpunten die hierbij aan de orde komen:

- Wat verstaan we precies onder 'menselijke maat', en welke aspecten daarvan laten we nu nog liggen die we eigenlijk wel zouden moeten oppakken?

CONCEPT

- Op welke manier kunnen de thema's helpen om de doelstellingen die behoren bij de uitvoeringslijnen uit de MRA Agenda integraler te benaderen?

Start traject nieuwe MRA Agenda (en verstevigen triple-helix samenwerking) – het opstellen en vaststellen van een nieuwe MRA Agenda is een uitgebreid en interactief proces dat enige tijd in beslag neemt: als we eind 2024 een vastgestelde MRA Agenda willen hebben moeten we daarvoor komend jaar aan dit traject beginnen. Daarbij is een van de uitdagingen hoe we als overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen beter zicht kunnen krijgen op elkaars belangen en doelen, en waar wenselijk hier beter in elkaars verlengde kunnen werken.

Voorbeelden van bespreekpunten die hierbij aan de orde komen:

- Welke inhoudelijke onderwerpen en doelen vinden we belangrijk voor de komende vier jaar?
- Welke onderwerpen vragen om bestuurlijke keuzes (en dus afstemming), en welke onderwerpen zijn meer 'going concern'?
- Wat zijn de doelstellingen van onze deelnemers en deelregio's, en hoe verhouden die zich tot doelstellingen op schaal van de MRA?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat triple helix partners zich ook inzetten voor de doelstellingen die we als samenwerkende overheden hebben, en wat kunnen we zelf doen om bedrijven en onderwijsinstellingen te helpen bij de doelen die zij hebben (voor zover die in het verlengde liggen van onze eigen doelstellingen)?

2.2 Platform Economie

Voor 2023 ligt het hoofdaccent van de activiteiten van het Platform Economie bij de onderstaande onderwerpen. Hierbij moet worden opgemerkt dat de uitgangspunten van de 'brede welvaart' nadrukkelijker dan voorheen onderdeel zullen zijn van het regionaal-economisch beleid.

Talentontwikkeling (Onderwijs & Arbeidsmarkt) – de knellende tekorten op de arbeidsmarkt zijn van grote invloed op de economische dynamiek én de regionale transitie-ambities. In 2023 willen we als MRA, de vervolgstappen zetten in het bevorderen van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, door het versterken van de samenwerking tussen overheden enerzijds en bedrijfsleven en onderwijsinstellingen anderzijds. Specifieke aandacht hierbij ook voor het verder inzetten van de verschillende instrumenten op het gebied van 'leven lang ontwikkelen'

CONCEPT

Het aanjagen van de grote transities in de circulaire economie – De omslag naar een circulaire economie verloopt in de meeste sectoren traag, ondanks het feit dat we ook de in MRA steeds meer ondernemers zien die zich richten op een circulair productieproces en/of duurzame producten. Als overheden zijn we – via het programma circulaire inkoop en circulaire textiel - zelf actief om zo de markt nieuwe impulsen te geven. In 2023 zullen we deze trajecten verder intensiveren en nieuwe activiteiten met het regionaal bedrijfsleven opstarten. In samenwerking met de Board en ROM InWest willen we de Metropoolregio sterker positioneren als 'circulaire hotspot'. De circulaire economie heeft ook ruimtelijke consequenties die hun doorvertaling moeten krijgen in nieuwe Plabeka-afspraken en de Verstedelijkingsstrategie.

Ruimte voor werklocaties (ook irt de Verstedelijkingsstrategie) – Steeds significanter worden de komende tekorten voor werklocaties (zeker ook irt de circulaire economie, die zich lang niet altijd eenvoudig laat mengen met woonfuncties). In 2023 zal de Regionale Bedrijventerreinenstrategie – in samenspraak met het Platform Ruimte en binnen de kaders van de rijk-regio afspraken in de Verstedelijkingsstrategie – opgesteld worden.

Intensiveren triple-helix samenwerking – mede naar aanleiding van het rapport van de RABO-bank en de MRA Investeringsagenda/Transitie-versneller zijn de MRA-directie en de Board een traject gestart voor een verdere intensivering van de triple helix samenwerking. Daarbij willen we ook – in overleg met de deelregio's en aansluitend op de 'regionale profielen' – onderzoeken op welke wijze we de triple helix samenwerking in de deelregio's kunnen optimaliseren én meer thematische triple helix verbanden (helpen) ontwikkelen. Doel is om via deze netwerken de noodzakelijke investeringen in een duurzame en innovatieve economie te organiseren.

2.3 Platform Ruimte

Voor 2023 ligt het hoofdaccent van de activiteiten van het Platform Ruimte bij de onderstaande onderwerpen.

BO Leefomgeving en BO MIRT – het in MRA verband voorbereiden van besluitvorming in het BO Leefomgeving in het voorjaar en het BO MIRT in het najaar. In het BO MIRT en het BO Leefomgeving worden afspraken tussen het Rijk en de MRA vastgelegd op het gebied van mobiliteit en Ruimtelijke Ordening. Besproken wordt onder andere wat de MRA insteek is in de onderhandelingen en welke punten op de agenda worden gezet. Zo heeft de MRA

CONCEPT

afgelopen periode ingezet op een programmatische aanpak van de inzet van geld voor mobiliteit gekoppeld aan woningbouw. Gezien de verschillende knelpunten bij woningbouwgebieden zijn er veel onzekerhede of een project door kan gaan of niet. Het kunnen schuiven van middelen kan dan bijdrage aan inzet op die projecten die het meest kansrijk zijn. Samen met het Rijk voeren we nu een onderzoek uit naar de mogelijkheden en onmogelijkheden om hier invulling aan te geven. We verwachten dat het gesprek hierover in het BO Leefomgeving van 2023 wordt gevoerd. Daarnaast blijft vanuit het platform Ruimte de insteek om aandacht te vragen voor het alle randvoorwaarden die gekoppeld zijn aan woningbouw. Het gaat om het realiseren van complete steden. Waarbij we bij het Rijk aandringen om te komen tot een meer integrale aanpak.

NOVEX – afstemming tussen de vijf NOVEX-gebieden (MRA/Verstedelijkingsstrategie, NZKG,Schiphol, Groene Hart en de Lelylijn) en de provinciale regierol. Met de RO brief van Hugo de Jonge is duidelijk geworden dat in de MRA vijf NOVEX-gebieden liggen. Ook is de regie voor de ruimtelijke puzzel bij de provincies gelegd. De Verstedelijkingsstrategie is de NOVEX MRA en biedt een kader voor de uitvoering in de andere NOVEX-gebieden. Binnen het platform Ruimte wordt de afstemming tussen en informatievoorziening over de verschillende NOVEX-gebieden georganiseerd Dit betekent dat de ontwikkelingen binnen de vier NOVEX gebieden (NZKG,Schiphol, Groene hart en de Lelylijn) worde gedeeld binnen het platform en worden getoetst aan de doelstellingen van de verstedelijkingsstrategie.

Uitwerking van de Verstedelijkingsstategie – het verder uitwerken van de verstedelijkingsstrategie, met als belangrijke onderdelen hiervan:

1) De ombuigen van de Strategie binnen de NOVEX aanpak waarbij gewerkt wordt aan een uitvoeringsprogramma en een regionale investeringsstrategie.
2) Inhoudelijke uitwerking van de verschillende onderdelen die mede onder de Verstedelijkingsstrategie vallen, zoals klimaatadaptatie, landschap, sociaal/economische onderdelen en energie.

In het platform Ruimte zullen de uitkomsten van de inhoudelijke uitwerkingen besproken worden en zal worden gekeken wat dit betekent voor de Verstedelijkingsstrategie als geheel.

2.4 Platform Mobiliteit

Voor 2023 ligt het hoofdaccent van de activiteiten van het Platform Mobiliteit bij de onderstaande onderwerpen.

CONCEPT

Mobiliteitstransitie versterken – In samenhang met de Verstedelijkingsstrategie wordt met het Rijk ingezet op de schaalsprong, de bereikbaarheid van de poly-centrische steden en Amsterdam en worden de principes van het Multimodaal Toekomstbeeld uitgewerkt in alle deelregio's. Hierbij gaat het om de fysieke infrastructuur, het mobiliteitsnetwerk en de knooppunten, maar ook de verschillende maatregelen die in de coalitie-akkoorden en beleidsagenda's zijn opgenomen.

Slimme en Duurzame mobiliteit – het Regionale (duurzame) Mobiliteits Programma (RMP) voor de MRA, dat voortkomt uit het Klimaatakkoord, fungeert als een regionale paraplu m.b.t. de duurzame mobiliteit. Doelstellingen en beoogde maatregelen zijn in 2021 in een menukaart vastgelegd en worden nu geimplementeerd en gemonitord. Er vindt continu afstemming met programma's als MRA Elektrisch, Smart Mobility en Samenwerkingsagenda Logistiek. De voortgang wordt geagendeerd. Elektriciteitscongestie vormt een uitdaging.

Fiets – Het gebruik van de fiets wordt onverminderd en no regret gestimuleerd en gefaciliteerd. De doorontwikkeling van het MRA Fietsroutenetwerk blijft aandacht vragen evenals de samenwerking met het Rijk vanuit het Nationaal Programma Toekomstbeeld Fiets. Stimulering van werkgevers en werknemers vindt plaats vanuit de gebiedsaanpak Gedragsstimulering en met het Green Deal project Fietsmetropool wordt met private partners gewerkt aan het verbeteren van allerlei fietsvoorzieningen.

Vervoersarmoede & toekomstbestendigheid Openbaar Vervoer – De inkomenskloof groeit in Nederland en de MRA; de bestedingsruimte die met name de lagere inkomensklassen hebben staat onder druk. De kosten voor mobiliteit stijgen, zowel voor het openbaar vervoer als bijvoorbeeld met de auto. Dit zorgt voor een toename van vervoersarmoede, terwijl mobiliteit juist zo belangrijk is op de arbeidsmarkt. Een andere op zichzelf staande ontwikkeling die hier wel invloed op heeft is die van de betaalbaarheid van het openbaar vervoer. Deze staat onder druk door allerlei factoren (stijgende kosten, moeilijke arbeidsmarkt, vervanging materieel, etc). Tezamen maken deze zaken dat hier in het komende jaar het gesprek in de MRA volop over wordt gevoerd, om te kijken of tot passende oplossingen gekomen kan worden.

CONCEPT

3. Uitgelicht: P&C Cyclus in 2023

Overzicht van wanneer welke documenten uit de P&C Cyclus waar voorliggen:

Proces MRA Agenda 2024 – 2028:

- Meer informatie over dit proces zal gedeeld worden aan het eind van Q1 in 2023

Verantwoording 2022:

- De Verantwoording over 2022 zal in het Bestuur van 28 april worden vastgesteld. De stukken hiervoor worden op 21 april verzonden

Voortgangsnota:

- De voortgangsnota zal in het Bestuur van 28 april worden vastgesteld. De stukken hiervoor worden op 21 april verzonden. Daarvoor zal de opzet van de Voortgangsnota en een voorstel over het te doorlopen proces nog ter advisering voorliggen in de MRA Raadtafel.

Jaarplan 2024:

- Het Jaarplan voor 2024 zal worden vastgesteld in het Bestuur van 3 november. De stukken hiervoor worden verzonden op 27 oktober.

Termijnagenda 2024:

- De Termijagenda voor 2024 zal worden vastgesteld in het Bestuur van 3 november. De stukken hiervoor worden verzonden op 27 oktober.

CONCEPT